

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ НАФТИ І ГАЗУ

Інститут гуманітарної підготовки та державного управління

Кафедра філології та перекладу

Д.Д.
ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ІГЦДУ

Д.Д. Дзвінчук Д.І.
(підпис) (прізвище та ініціали)

« » 2019 р.

**БНД 3. ПРАКТИЧНА ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ ПЕРЕКЛАДАЧА.
РЕДАГУВАННЯ ПЕРЕКЛАДУ**

РОБОЧА ПРОГРАМА

Перший (бакалаврський) рівень
(рівень вищої освіти)

галузь знань	<u>03 Гуманітарні науки</u> (шифр і назва)
спеціальність	<u>035 Філологія</u> (шифр і назва)
вид дисципліни	обов'язкова

Івано-Франківськ
2019 р.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ НАФТИ І ГАЗУ**

Інститут гуманітарної підготовки та державного управління

Кафедра філології та перекладу

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ІГПДУ

_____ Дзвінчук Д.І.
(підпис) (прізвище та ініціали)

« ___ » _____ 2019 р.

**БНД 3. ПРАКТИЧНА ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ ПЕРЕКЛАДАЧА.
РЕДАГУВАННЯ ПЕРЕКЛАДУ**

РОБОЧА ПРОГРАМА

Перший (бакалаврський) рівень
(рівень вищої освіти)

галузь знань 03 Гуманітарні науки
(шифр і назва)

спеціальність 035 Філологія
(шифр і назва)

вид дисципліни обов'язкова

Івано-Франківськ
2019 р.

Робоча програма БНД «Практична організація роботи перекладача. Редагування перекладу» для студентів, що навчаються за освітньо-професійною програмою на здобуття ступеня **бакалавр** за спеціальністю «035 Філологія».

Розробник:

канд. філол. наук, доцент

(посада, назва кафедри, науковий ступінь, вчене звання)

(підпис)

О.М. Мельник

(прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри філології та перекладу

(назва кафедри)

Протокол від « »

2019 року №

Завідувач кафедри філології та перекладу

(назва кафедри)

(підпис)

О. В. Когут

(прізвище та ініціали)

Узгоджено:

Завідувач випускової кафедри _____

(назва кафедри)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Ресурс годин на вивчення дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» згідно з чинним РНП, розподіл по семестрах і видах навчальної роботи для різних форм навчання характеризує таблиця 1.

Таблиця 1 – Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни

Найменування показників	Всього		Розподіл по семестрах			
			Семестр 7		Семестр 8	
	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)
Кількість кредитів ECTS	2	-	2			
Кількість модулів	2	-	2			
Загальний обсяг часу, год	60	-	60			
Аудиторні заняття, год, у т.ч.:	32	-	32			
лекційні заняття	-	-	-			
семінарські заняття	-	-	-			
практичні заняття	32	-	32			
лабораторні заняття	-	-	-			
Самостійна робота, год, у т.ч.	28	-	28			
виконання курсового проекту (роботи)		-	-			
виконання контрольних (розрахунково-графічних) робіт	-	-	-			
опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	-	-	-			
опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	6	-	6			
підготовка до практичних занять та контрольних заходів	16	-	16			
підготовка звітів з лабораторних робіт	-	-	-			
підготовка до заліку	6	-	6			
Форма семестрового контролю	залік		залік			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

«Практична організація роботи перекладача. Редагування перекладу» – дисципліна, що вивчають на четвертому курсі спеціальності «Філологія». Вона передбачає вивчення особливостей редагування текстів різних стилів та методологічну основу (аксіоми і постулати редагування, нормативну базу). Програму складено на основі вимог ОПП та ОКХ для спеціальності «Переклад».

Мета курсу – сформувати необхідну спроможність студентів редагувати тексти різного призначення; виробити навички та вміння самостійного цілеспрямованого редагування шляхом зіставлення перекладу з оригіналом з метою оцінення тексту та виявлення помилок, відхилень, а також невідповідностей семантичного та граматично-стилістичного характеру, пов'язаних із порушенням мовних норм.

Завдання курсу:

- дати студентам ґрунтовні і систематичні знання загальних положень теорії та практики редагування;
- забезпечити оволодіння основними граматично-стилістичними нормами;
- сформувати уміння і навички літературного редагування текстів різного призначення;
- навчити студентів оцінювати якість текстів різних стилів з погляду культури мовлення;
- навчити студентів комплексно підходити до редагування текстів, враховуючи фактор автора.

Після вивчення цієї дисципліни **студенти повинні знати:**

- послідовність дій редагування;
- логічні засади редакторського аналізування;
- основні складники літературного редагування;
- лексичні та граматично-стилістичні засоби вдосконалення текстів;
- види виправлень (коректурних знаків) та способи їхнього застосування;
- етичні засади редакторської діяльності.

Студенти **повинні вміти:**

- застосовувати знаки замінення для виправлення текстових оригіналів;
- оцінювати літературну якість видань, виявляючи їхні сильні і слабкі сторони;
- удосконалювати текст з погляду логіки викладу, стилістики й на усіх мовних рівнях;
- добирати засоби для виправлення логічних, структурних, мовних неточностей, недоліків, огріхів;
- дотримуватися послідовності дій редагування;
- усувати чинники, що ускладнюють сприйняття текстів;
- оптимізувати науковий виклад за допомогою засобів увиразнення.

2. Зміст практичних занять

Шифри модулів та занять	Назви модулів та теми занять	Обсяг занять, год.	Література
М 1	Складники літературного редагування	32	
ЗМ 1	Теоретичні й методичні аспекти редакторського підготування тексту	20	
П 1.1	Вступ. Мета та завдання курсу Проблеми літературного редагування. Ідея «едитології». Переклад: механізм втрат чи діалог?	2	1(о), 7 (о), 3(д)
П 1.2	Передумови і шляхи полегшення сприйняття тексту Чинники, що діють під час роботи автора над текстом. Засоби, щоб вирізняти головне і другорядне. Недоліки тексту, пов'язані з труднощами його сприйняття. Ефективне втілення авторського задуму.	2	10 (о), 14(о)
П 1.3	Редагування змістового характеру Сукупність редакторських прийомів. Перевірення фактичного матеріалу. Вироблення єдиного стилю видання. Переклади заголовків як перших знаків текстів.	2	10(о), 14(о), 3(д)
П 1.4-1.5	Головні чинники виразності текстів Засоби досягнення ясності, зрозумілості. Рівень адресата, зв'язок «автор-читач»: комунікативні норми. Стислість та мовна економія. Показники довершеної композиції. Початок, основний виклад, кінцівка. Будова абзаців.	4	1(о), 10(о), 14(о)
П 1.6	Дії щодо визначення технічних характеристик текстів Технічне редагування. Коректування. Види виправлень. Застосування знаків замінення (послідовність дій).	2	7(о), 8(о), 9(о)
П 1. 7-1.8	Удосконалення лексичних засобів мови Співвідношення запозичень і питомих слів у перекладах. Проблема зайвих запозичень у текстах різних стилів. Порушення точності слововживання. Книжні / розмовні елементи.	4	2(о), 3(о), 11(о), 13(о), 4(д)
П 1.9-1.10	Удосконалення граматично-стилістичних засобів мови Морфологічні та синтаксичні виправлення. Стилістичні особливості форм слів. Експресивні засоби.	2	3(о), 4(о), 5(о), 4(д)
ЗМ 2	Практика редагування видань	12	
П 2.1	Літературна якість наукового тексту	2	4(о),

	Основні ознаки «наукового жаргону» та шляхи їхнього подолання. Мовні зловживання в сучасному науковому викладі. Прагматичний і стильовий рівні.		5(о), 10(о), 2 (д)
П 2.2-2.3	Редагування жанрів власне наукового підстилю Задовгі речення та багатослів'я. Пересичення тексту термінами. Надмірна іменниковість. Стильові елементи, що підвищують дієвість наукових текстів.	4	4(о), 5(о), 10(о)
П 2.4	Редагування навчальних видань Комунікативні та стилістичні вади. Виправлення студентських наукових жанрів: від композиції до мовної вправності. Уникнення штамів і загальників у курсових та дипломних роботах.	2	8(о), 13(о), 2(д)
П 2.5-2.6	Особливості редагування літературно-художніх текстів Порушення в перекладах світових бестселерів. Оцінення тексту з естетичного та стилістичного поглядів.	4	4(о), 12(о), 6 (д)

3. Зміст самостійної (С) та індивідуальної роботи

Номер роботи	Вид і назва роботи, питання	Обсяг годин	Література
М 1	Складники літературного редагування	6	
ЗМ 1	Теоретичні й методичні аспекти редакторського підготування тексту	4	
С 1.1	Дібрати українські відповідники до новітніх англіцизмів (на матеріалі перекладів науково-популярних текстів)	2	2(о), 6(о)
С 1.2	Скласти порівняльну таблицю: підходи до відтворення заголовків у перекладах	2	4(о)
ЗМ 2	Практика редагування видань	2	
С 2.1	Редагування наукових анотацій та авторефератів на лексичному та граматичному рівнях	2	8(о), 4(д)

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

Види робіт	Номер контролю	Максимальна кількість балів
7 семестр		
Засвоєння модулів програмного матеріалу дисципліни (змістових модулів)		
Практичні заняття:		
№ 1-2	П 1.1 – 1.2	10
№ 3-4	П 1.3 – 1.4	10
№ 5-6	П 1.5 – 1.6	10
№ 7-8	П 1.7 – 1.8	10
№ 9-10 Контрольна робота	П 1.9 – 1.10	20
№ 11-12	П 2.1– 2.2	10
№ 13-14	П 2.3 – 2.4	10
№ 15-16 Контрольна робота	П 2.5– 2.6	20

4 ЛІТЕРАТУРА ДО КУРСУ

4.1. Основна література

1. Зелінська Н. Видавнича справа і редагування: історія, теорія, практика / Н. Зелінська // Н. Зелінська. Наука байдужа до біографій своїх творців... : вибрані твори. Львів : Українська академія друкарства, 2013. – С. 11–87.
2. Клименко Н. Ф. Динамічні процеси в сучасному українському лексиконі : монографія / Клименко Н. Ф., Карпіловська Є. А., Кислюк Л. П. – К. : Видавничий Дім Дмитра Бураго. – 335 с.
3. Малик Г. Д., Якібчук М. В. Основи редагування перекладу : практикум / Малик Г. Д., Якібчук М. В. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2013. – 231 с.
4. Мельник О. М. Основи редагування перекладу : практикум для самостійної роботи. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2017. – 45 с.
5. Мельник О. М. Термінологічна лексика в системі професійного мовлення : практикум для самостійної роботи / Мельник О. М., Когут О. В. — Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2018. — 45 с.
6. Новий словник іншомовних слів : близько 40000 слів і словосполучень / [за ред. Л. І. Шевченко]. — К. : Арій, 2008. — 672 с.
7. Партико З. В. Галузеві норми редагування перекладів / З. В. Партико // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Сер. „Філологія”. — 2002. — Т. 5. — № 2. — С. 132-137.
8. Партико З. В. Загальне редагування: нормативні основи : навчальний посібник / З. В. Партико. – Л. : ВФ Афіша, 2006. – 416 с.
9. Партико З. В. Нормативний аспект редагування перекладів [Електрон. ресурс] / З. В. Партико. — Режим доступу : http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Dtr_gn/2011_4/files/GN411_21.pdf
10. Селігей П. О. Світло і тіні наукового стилю : монографія / НАН України. Інститут

мовознавства ім. О. О. Потебні / П. О. Селігей. — К. : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2016. — 627 с.

11. Словник-довідник з культури української мови / Д. Г. Гринчишин, А. О. Капелюшний, О. А. Сербенська, З. М. Терлак. — 3-тє вид., вид., випр. — К. : Знання, 2006. — 367 с.

12. Стріха М. Український художній переклад: між літературою і націєтворенням / М. Стріха. — К. : Факт, 2006. — 344 с.

13. Термінологічна робота. Засади і правила розроблення стандартів на терміни та визначення понять : ДСТУ 3966-2009 [Чинний від 2010-07-01]. — К. : Держстандарт України, 2009. — 35 с.

14. Тимошик М. С. Як редагувати книжкові та газетно-журнальні видання : практичний посібник / Тимошик М. С. — К. : Наша культура і наука, 2012. — 376 с.

4.2 Додаткова література

1. Бабич Н. Д. Основи культури мовлення / Н. Д. Бабич. — Львів : Світ, 1990. — 232 с.

2. Візун В. В. Літературне редагування : підручник / Візун В. В. — К. : Либідь, 1996. — 240 с.

3. Зарицький М. С. Переклад: створення та редагування / Зарицький М. С. — К. : Парламентське видавництво, 2004. — 120 с.

4. Капелюшний А. О. Практична стилістика української мови : навчальний посібник / Капелюшний А. О. — Львів : ПАІС, 2007. — 400 с.

5. Мацько Л. І. Стилiстика української мови : підручник / Л. І. Мацько, О. М. Сидоренко, О. М. Мацько ; за ред. Л. І. Мацько. — К. : Вища школа, 2003. — 462 с.

6. Міронова Д. В. Принципи редагування художнього перекладу / Д. В. Міронова // Технологія і техніка друкарства. — 2008. — № 3–4 (21–22). — С. 187-196.

7. Непийвода Н. Ф. Сам собі редактор: Порадник з української мови / Н. Ф. Непийвода. — К. : Українська книга, 1998. — 240 с.

8. Основи теорії редагування перекладів : конспект лекцій / укл. Ребрій О. В. — Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2010. — 88 с.